

2003-004-995-01-05 Podpora integrovaného vzdelávania Rómov

Ciele

Strategický cieľ:

Úspešná implementácia vládnej „koncepce integrovaného vzdelávania Rómov“

Cieľ projektu:

- podpora a uľahčenie prechodu rómskych detí zo znevýhodneného prostredia zo základnej na strednú školu
- zavedenie multikultúrneho vzdelávania na slovenských stredných školách
- adekvátne príprava žiakov na pracovné a podnikateľské prostredie

Popis

Sociálne postavenie a životné podmienky slovenských Rómov sú naďalej nevyhovujúce. Predpokladom budúceho úspechu je rozvoj vhodných a špecifických foriem vzdelávania, ktoré zohľadňujú rôzne formy kultúry. Predmetný projekt sa zameriava na premostenie rozdielov v jazyku, vzdelávaní a sociálnej situácii medzi rómskym a nerómskym obyvateľstvom.

Rómska mládež je nedostatočne zastúpená v stredoškolskom vzdelávaní najmä vďaka nedostatočnej príprave na základných školách, sociálnej situácii rodín a nedostatku pedagogických riešení, ktoré by umožňovali integráciu Rómov do bežného stredoškolského systému a neskôr do profesionálneho života.

Mladí ľudia, ktorí navštevujú stredné školy (s osobitným dôrazom na oblasti a školy s vysokou koncentráciou Rómov, oblasti s vysokou mierou nezamestnanosti a žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia), často bojujú s problémom prechodu zo školy do pracovného a podnikateľského prostredia. Najväčšími výzvami sú prekonanie obáv z tohto procesu a motivácia žiakov tak, aby sa po ukončení školy správali aktívne (problémom je predovšetkým nedostatočná znalosť fungovania ekonomiky a podnikania).

S cieľom aktívne riešiť uvedené problémy, vyhovieť potrebám rómskych žiakov v zmysle koncepcie integrovaného vzdelávania a vzhľadom na fakt, že predchádzajúca pomoc Phare sa zameriavala hlavne na predškolskú prípravu a na deti zo sociálne znevýhodneného prostredia navštevujúce prvé ročníky základnej školy, tento projekt sa zameriava na potreby žiakov a študentov základných a stredných škôl s cieľom pripraviť ich na nezávislý, úspešný a zodpovedný profesionálny život.

V súlade s všeobecne uznávanou rovnosťou práva na vzdelanie sa predmetný projekt zameriava na integráciu rómskych žiakov na dvoch základných úrovniach: pri prechode zo základnej na strednú školu (uľahčením prechodu na iný typ školy/vzdelávania) a na strednej škole (umožnením dobrého začiatku a úspechu na strednej škole).

Aktivita

1. Príprava detí v posledných ročníkoch základnej školy na stredoškolské vzdelávanie

Obsahom aktivity je rozvoj vzdelávacieho programu a špeciálnej metodológie pre doučovanie detí v posledných 2 ročníkoch základnej školy, ktoré má motivačný charakter a pripraví žiakov na ďalšie vzdelávanie, s cieľom zvýšiť záujem detí o ďalšie vzdelávanie, uľahčiť prechod zo základnej na strednú školu a zvýšiť počet absolventov stredných škôl.

Aktivita sa zameria na nasledovné úlohy:

- vyvinutie špecifického programu doučovania (vrátane metód, materiálov a cvičebníc) pre deti v posledných dvoch ročníkoch základnej školy, ktoré motivujú a pripravujú deti na pokračovanie vo vzdelávaní na stredných školách
- vyvinutie programu školení pre učiteľov o doučovaní
- školenie školiteľov
- školenie učiteľov

V prvej fáze realizácie projektu vypracuje tím expertov vzdelávací program a špeciálnu metodológiu pre doučovanie detí v posledných ročníkoch základnej školy, pomocou ktorého sa deti pripravujú na ďalšie vzdelávanie, zohľadňujúce sociálne znevýhodnenie; a program vzdelávania učiteľov, ktorý učiteľov základných škôl pripraví na doučovanie.

Druhá fáza realizácie projektu predstavuje vyškolenie 8 školiteľov, ktorí poskytnú školenia 160 učiteľom 80 vybraných škôl. Školy (účastníci školení – pedagogickí zamestnanci škôl) budú vybraní na základe nasledovných kritérií:

- koncentrácia rómskej populácie v regióne/oblasti
- miera úspešnosti absolventov základných škôl v oblasti
- podiel rómskych detí v škole
- ďalšie aktivity v regióne/oblasti (komunitné centrá, infraštruktúrne projekty, atď.)

2. Rozvoj multikultúrnych vzdelávacích systémov pre prácu so sociálne znevýhodnenou mládežou na stredných školách

Vzhľadom na nedostatky slovenského školského systému v stredoškolskej príprave sa táto aktivita zameriava na zlepšenie kvalifikačnej úrovne slovenských stredných škôl a zavedenie princípov multikulturalizmu do stredného vzdelávania.

V rámci projektu budú vytvorené rozvojové programy, špecifické vzdelávacie a motivačné programy pre sociálne znevýhodnenú rómsku mládež s obmedzenými príležitosťami ako súčasť stredoškolského vzdelávania, s cieľom umožniť integráciu žiakov aj na stredných školách. S cieľom rozšíriť vzdelávací potenciál a eliminovať alebo aspoň obmedziť prejavy intolerancie budú do kurikul stredných škôl zavedené multikultúrne rozvojové/motivačné programy a metódy, s následným patričným školením pre učiteľov (vrátane riaditeľov škôl) s celkovým počtom účastníkov 100.

3. Rozvoj vzdelávacích kurzov na prípravu žiakov stredných škôl na pracovné a podnikateľské prostredie

Predmetná aktivita sa zameriava na rozvoj vzdelávacích kurzov pre stredné školy zameraných na prípravu žiakov na pracovný trh a podnikateľské prostredie s cieľom zvýšiť záujem o profesionálnu prípravu, priblížiť žiakom význam sociálnej nezávislosti, zvýšiť šance mladých ľudí pri hľadaní zamestnania a poskytnúť im lepšie informácie o ekonomike.

Aby žiaci získali základné znalosti o hospodárení, manažmente, práve a podnikateľskom prostredí, technická asistencia tejto aktivity vypracuje špecifické tréningové kurzy na príslušné témy, ktoré obohatia učebné osnovy stredných škôl, a to v nasledovných krokoch:

- identifikácia učebných metód a techník
- identifikácia potrebných učebných pomôcok
- vývoj obsahu vzdelávacích kurzov a príprava potrebných učebných materiálov
- školenie učiteľov vybraných stredných škôl

Súčasťou tréningových modulov budú praktické cvičenia, simulácie podnikateľského prostredia a uchádzania sa o zamestnanie, charakteristika pracovného prostredia. Vyučovaná látka bude podávaná jednoduchou, informatívnou, stručnou a ľahko pochopiteľnou formou s využitím primeraného jazyka a vyučovacích metód tak, aby zohľadňovala potreby cieľovej skupiny a zároveň ich dostatočne podporovala a motivovala.

Aktivita sa bude realizovať na 30 školách v oblastiach s vysokou koncentráciou Rómov v Slovenskej republike v úzkej spolupráci s Ministerstvom školstva SR, Štátnym inštitútom odborného vzdelávania a Štátnym pedagogickým ústavom.

Stredné školy zapojené do projektu budú vybavené potrebným zariadením, učebnými pomôckami, materiálmi, nahrávkami a CD, didaktickou technikou, kancelárskymi potrebami a informačnými technológiami.

Inštitucionálny rámec

Ministerstvo školstva SR, Implementačná jednotka Phare (IJP) zodpovedá za realizáciu = odborný dohľad, riadenie a koordináciu projektu.

Sekretariát splnomocnenkyne vlády pre rómske komunity bude blízkym konzultantom s cieľom zabezpečiť súlad s *„Komplexným rozvojovým programom rómskych osád“* a *„Koncepciou stratégie integrácie Rómov“*.

Ďalšími kľúčovými partnerskými inštitúciami sú Štátny pedagogický ústav a Štátny inštitút odborného vzdelávania – obe sú priamo riadenými organizáciami MŠ SR.